

Dendrokronologisk Laboratorium

NNU rapport 1, 2003

SKJERN SLOT, VIBORG AMT

Viborg Stiftsmuseum og Afdelingen for Middelalderarkæologi, Århus.

Indsendt af Jan Koch.

Undersøgt af Niels Bonde og Orla Hylleberg Eriksen.

NNU j.nr. A8224

Voldsted, pæle

Tyve prøver af *Quercus sp.*, eg, er undersøgt. Atten er dateret. Tolv prøver har barkkant bevaret - elleve er fra træer, som er fældet efter vækstsæsonens afslutning og en fra et træ, som er fældet i vækstsæsonens start. Af de otte prøver, som ikke har barkkant bevaret, har fem splintved bevaret.

Årringskurverne fra de daterede prøver krydsdaterer og er sammenregnet til en middelkurve (7044i001) på 239 år, som dækker perioden 1239-1477.

A8224 Skjern Slot - synkroniseringer med referencekurver	
	7044i001
Sjælland, 2i900001	6.79
Nyborg slot, 4077m001	6.94
Østjylland, 6m100001	11.11
kirker i Vendsyssel, 57 træer, 81m00003	7.91
kirker i Vendsyssel, 24 træer, 81m00004	6.63
Nordjyllandskurven, 8m100002	6.14
Jylland/Fyn, 9m456781	8.32
Slesvig-Holsten, dm100003	3.78
Lybæk, dm100008	4.67
Polen, Gdansk, pm000004	4.86
Sydvestskåne, sm000001	6.79
"Sverige vest", sm000012	5.82
Sverige, Ystadsområdet, sm100003	6.39

De undersøgte prøver kommer fra fire partier af voldstedet.

"Pilotering af den omgivende vold" (pæle)

Fem prøver undersøgt, alle dateret. Tre har barkkant og de resterende to har splintved bevaret.

Tre af prøverne blev undersøgt i 2001, jvf rapportblad OHE 11. Yngste bevarede årring er dannet i 1465 - vinterfældning. Træerne, som prøverne kommer fra, er fældet i vinteren 1465/66 e.Kr. Anlæggelsen af dette anlæg kan dateres til 1466 e.Kr.

"Bro mellem hovedbanke og mellembanke" (stolper)

Fem prøver undersøgt, fire dateret. Fire har barkkant og en har splintved bevaret.

Fældningstidspunktet for træerne, som de fire prøver med barkkant stammer fra, kan fastlægges til 1343 e.Kr., 1365/66 e.Kr. og 1424/26 e.Kr. For den sidste prøver er den yngste bevarede årring dannet i 1464. Korrigeres der for manglende årringe i splintveddet, kan det beregnes, at træet, som prøven stammer fra, er fældet mellem 1466 og 1481. Det skal bemærkes, at årringskurven fra denne prøve krydsdaterer bedre med kurverne fra den forrige gruppe (piloting af den omgivende vold), hvilket sandsynliggør, at den tidsmæssigt hører sammen med denne gruppe, og at fældningstidspunktet for træet kan fastsættes til 1465/66. En nærmere datering af brokonstruktionen kan ikke gives på det foreliggende grundlag, jvf dateringsdiagram.

"Bro mellem mellembanke og forbanke/omgivende vold" (stolper)

Syv prøver undersøgt, alle dateret. Tre har barkkant bevaret, en har ufuldstændig splint og tre har kun kerneved bevaret. Også her er det heller ikke muligt at fastsætte noget opførelsetidspunkt for broen. Fældningstidspunktet for de tre prøver med barkkant kan fastsættes til 1348/49 e.Kr., 1375/76 e.Kr. samt 1408/09 e.Kr. For de fire øvrige prøver kan fældningstidspunktet beregnes til 1430-45 e.Kr., *efter* 1457 e.Kr., *efter* 1482 e.Kr. og *efter* 1492 e.Kr.

En nærmere datering af brokonstruktionen kan ikke gives på det foreliggende grundlag, jvf dateringsdiagram.

"Mellembanke, kantforstærkning" (pæle)

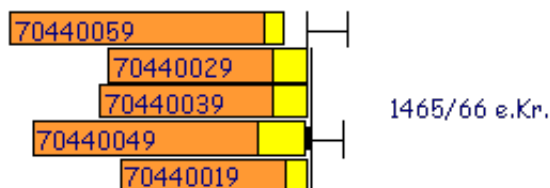
Tre prøver undersøgt, to dateret. To har barkkant bevaret og en har ufuldstændig splint bevaret. Træerne, som har leveret tømmer til de daterede prøver, er fældet 1461/62.

Splintstatistik: 20 -5/+10 år.

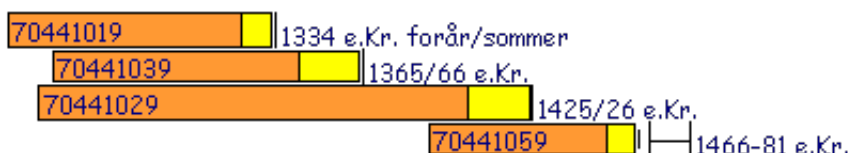
Grupper

Dateringsdiagram - Skjern Slot

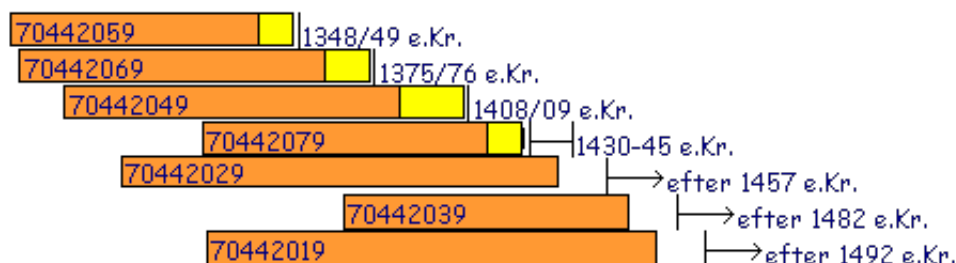
Pilotering af den omgivende vold

Bro mellem hovedbanke og mellembanke

Bro mellem mellembanke og forbanke/omgivende vold

Mellembanke, kantforstærkning

Kalenderår

1300 e.Kr.

1400 e.Kr.

1500 e.Kr.

Katalog

Pilotering af den omgivende vold

70440019
VSM 175, G551
69 år, heraf 10 splintår - barkkant - vinterfældning.
1397-1465 e.Kr., 1465/66 e.Kr.

70440029
VSM 175, G552
73 år, heraf 14 splintår - barkkant - vinterfældning.
1393-1465 e.Kr., 1465/66 e.Kr.

70440039
VSM 175, G553
76 år, heraf 14 splintår - barkkant - vinterfældning.
1390-1465 e.Kr., 1465/66 e.Kr.

Bro mellem mellembanke og forbanke/omgivende vold

704420019
G619, prøve 6
163 år, kun kerneved.
1315-1476 e.Kr., efter ca. 1496 e.Kr.

70442029
G620, prøve 7
158 år, kun kerneved.
1285-1442 e.Kr., efter ca. 1462 e.Kr.

70442039
G621, prøve 8
104 år, kun kerneved.
1364-1467 e.Kr., efter ca. 1487 e.Kr.

70440049
G629, prøve 16
100 år, heraf 19 splintår.
1366-1465 e.Kr., 1466 [-1+10], formentlig ca. 1465/66 e.Kr.

70440059
G630, prøve 17
100 år, heraf 9 splintår.
1358-1457 e.Kr., 1468 [-5+10], formentlig ca. 1465/66 e.Kr.

Bro mellem hovedbanke og mellembanke

70441019
G614, prøve 1
97 år, heraf 13 splintår - sommerfældning.
1239-1335 e.Kr., 1335 e.Kr.

70441029
G615, prøve 2
176 år, heraf 23 splintår - vinterfældning.
1250-1425 e.Kr., 1425/26 e.Kr.

70441039
G616, prøve 3
111 år, heraf 23 splintår - vinterfældning.
1255-1365 e.Kr., 1365/66 e.Kr.

70441049
G617, prøve 4
107 år, heraf 20 splintår - vinterfældning.
Ikke dateret.

70441059
G618, prøve 5
77 år, heraf 13 splintår.
1388-1464 e.Kr., ca. 1471 e.Kr. [-5+10]

70442049
G622, prøve 9
144 år, heraf 24 splintår - vinterfældning.
1265-1408 e.Kr., 1408/09 e.Kr.

70442059
G623, prøve 10
103 år, heraf 14 splintår - vinterfældning.
1246-1348 e.Kr., 1348/49 e.Kr.

70442069
G624, prøve 11
127 år, heraf 18 splintår - vinterfældning.
1249-1375 e.Kr., 1375/76 e.Kr.

70442079
G625, prøve 12
116 år, heraf 14 splintår.
1314-1429 e.Kr. ca. 1435 e.Kr. [-5+10]

Mellembanke, kantforstærkning

70443019
G626, prøve 13
103 år, heraf 14 splintår.
1344-1446 e.Kr., ca. 1452 e.Kr. [-5+10]

70443029
G627, prøve 14
145 år, heraf 16 splintår - vinterfældning.
1317-1461 e.Kr., 1461/62.

70443039
G628, prøve 15
68 år, heraf 15 splintår - vinterfældning.
Ikke dateret.

[Tilbage til rapportens side](#)
